

ממתק לישבת

זמני השבת
ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 6:58 7:13 7:06 7:14
אחרי השבת 8:12 8:14 8:15 8:13

נהנים עם איצי

שְׁלוֹם לְךָ יוֹצֵי הַיָּרֵךְ,
כמעט כל ערב במשך הקיץ, אחי הקטן מתמרמר כשמגיעה השעה ללכת לישון. הוא שואל: "למה אני צריך ללכת לישון כשבחוץ עדיין יש אור? אני לא רוצה לישון ביום, רק בלילה!". ובכל יום מחדש אמא שלי מסבירה לו: "אנחנו הולכים לישון לפי השעון. השעה עכשו כבר שבע וחצי, לילה טוב!".
אבל בימים האחרונים פתאום שמתי לב שבאמת השמש מתחילה לשקע יותר מקדם, ובשעה שבע וחצי אחי רואה שהגיע הלילה, והולך לישון מרצה.
בהתחלה הצטערתי, אהבתי את הימים הארזים. אבל אחר-כך הבנתי שבמקומם אני מרויח ערבים ארזים. גם ערב ארוך זה דבר 'שנה'. נסיתי לחשב, מה אני יכול לעשות בכל הערבים הארזים שיגיעו עם החורף?
באותו יום בארוחת ערב דברנו בדיוק על זה. מסתבר שאני לא הייתי היחיד ששם לב שהנה הימים מתחילים להתקצר. אבא שלי הסביר שבגמרא כתוב שמיום ט"ו באב מתארכים הלילות ומתקצרים הימים. וכל אחד צריך להתחיל להוסיף בערבים בלמוד התורה.
הוא הוסיף ואמר שהרבי מליובאוויטש אומר, שגם ילדים יכולים וצריכים לנצל את שעות הערב הארוכות להוסיף בלמוד תורה.
חשבתי על זה, והחלטתי שזה בהחלט יכול להיות האתגר שלי לתקופה הקרובה. להוסיף במשהו, מעבר למה שאני כבר רגיל ללמד.

נקי מאשמה

תקציר: הרב שמואל, הידוע בולנה בלפדנותו, פועניק לר' יוסל הלואה גדולה מקפת גמילות חסדים' שלו. בתאריך הפסח, פוזר ר' יוסל את חובו, אך מעטפת הפסח מסתמרת בין דפי הגפרא... הרב שמואל אינו מאמין לר' יוסל שהפסח הקזר.

נא לשמור על קדושת הגיליון
עריכה: ד. גרוחמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אירוס: רפי דרוק
משתתפים: מ"מ הרשקוביץ, עוזי קפלון
להזמנות: 073-2480711
יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

85 "אתם משחררים!"
"זה גיוס!! המסכן שמתעופף שם למעלה", צרחו חילים אחרים בבהלה, כשזהו את דמותו של חברם עושה את דרכה האחרונה, לקראת התרסקות בטוחה על בתי האבן בירושלים... עיני הכל ננעצו בפחד בגיוס, שהלך והפך לנקדה שחרה קטנה בשמים, וכבר החל בהנמכה לקראת נחיתה – ביחד עם כל שפע המזון העצום – בירושלים של מטה.
המטח הגדול הרחיק עוד ונגעלם מן העין, ועתה שבו כלם והפנו מבטם אל המפקד העליון. מבין כלם, הוא שעתידי לתן את הדין בפני השר אספסינוס על התקלה החמורה. הוא היה חור ומזעזע, מפחד וזועם אימים! הוא רעד ממש, מפחד ומפסע וגיניו ירו ברכים לכל עבר, ואז נפל מבטו על שני הנערים היהודים...
זה היה רגע גורלי. האם קעת יתפרץ ויאשים אותם בכל מה שקרה?
"אתם.. אתם"... הוא החל לצעק ואז כשלו ברכיו והוא נשטט לאחור.. "אני עומד להתעלף!".. מלמל ושני חילים תפסו בו לבל יפול. "מיס! מיס! הביאו מיס למפקד!", צרחו כמה חילים, ואז קרא גדעון בקול: "לא מיס, כי אם יין! כי כן אמר שלמה: תנו שכר לאובד ויין למרי נפש..."
מונבז העיף בחברו מבט תמה. וכי מה היה לו, לגדעון, שמנסה לדאג לשלומו של מבקש נפש?
אבל גדעון המשיך: "כמדמני שראיתי אתמול את קנקו היין הגדול ליד גיוס... ומונבז החל להבין לאן הוא חותר... המפקד נענע בראשו חלושות. "כן. רק יין. נכון. את קנקו היין הגדול מסרתי לגיוס למשמרת. הביאוהו אלי מיד!".
המשך יבוא

בנית משפחת גאולה

צביקה: היום, שום דבר שיתבנת לי לעשות, לא עשיתי. סתם בזבזתי את הזמן... אני כבר לא יודע מה יהיה אתי בימי הקפשה הבאים... מפיש פיאש.

שרי: אל תבהל, אתה פשוט צריך להחליט שזו תהיה 'הרידה לצרף עליה'. לעתים קרובות, לפני שאדם יוצא לריצה קדיפה הוא לוקח צעד אחורה לשם תנופה. כך גם בחיים, לפני שיש לנו 'נפילות', קורים כל מיני דברים מצעירים או לא מצלחים. החכמה היא להחליט שפמן הנפילה, בודאי תגיע צמיחה! למשל עכשו, אם תשוב עם עצבך, ותחשוב אילו סבות גרמו לך לבזבז את הזמן - תוכל להחליט על תכנית שתהפך את הימים הבאים ליציילים, מצלחים וטובים בקיחה!

צביקה: בפה שזה נכון! הרי זה בדייק מה שקורה עכשו לעם ישראל בלו. תשעה באב הוא יום הנפילה הגדול ביותר, וכיך אחריו מגיע ט'ו באב שהוא יום של צמיחה וקידשה.

פיני: נשאר לנו רק לקוות שפיהר-פיהר נזכה לראות, איך אחרי הרידה הגדולה של הגלות פגיעה העליה הגדולה של הגאולה.

זקוף בקומנדקר, מניף דגל ירק כדי לכוון את הטנקים שמאחורי, בעוד ידי האחרת אווזת בשמשת הרב. לפתע נשמע פיצוץ אדיר. פגז פגע פגיעה ישירה בקומנדקר שלי ורסק אותו. הועפתי עשרות מטרים, פצוץ מרסיסים בכל חלקי גופי.

"למרבח הפלא לא אבדתי את הכרתי. שמעתי את הטנקים דוהרים ממש סמוך אלי. שכבתי על הארץ, שותת דם, ולפתע, באותם רגעי נצח, הדהד במוחי קול פנימי:

'מורלה, התפלל!'. ואתה יודע מה, מר ארן? לא ידעתי לומר אפלו תפלה אחת. כל-כך רצייתי, ולא ידעתי מה אומרים ואיך...

"וזה פנראה ההבדל בין הדורות שלנו: אתה שיק לדור שיידע כיצד להתפלל, אך לא רצה; ואלו אני שיק לדור שרצה להתפלל, אך לא ידע כיצד..."

מרדכי בראון סיים את דבריו. דממה השתררה באולם. הנוכחים כלם חשו כי העדות האישית הזו משנה את אפיו של הארוע. הרב לאו עצמו הרגיש כי נעתקו המלים מפיו, וכי הספור הזה מיתר את כל הדברים שתכנן לומר... הוא נגש אל בראון ולחץ את ידו בהתרגשות, ודמעות מבצבצות בזוית עיניו.

רגע קדם שפנו השנים לרדת מן הבימה קם באולם גבר צעיר, לראשו כפה גדולה ופאות עבותות משתלשלות משני צדי ראשו. "סליחה שאני מתפרץ", אמר האיש, "רק רצייתי לומר שאני נכדו של זלמן ארן".

הימנית נסיתי לחלץ מן החגור את את החפירה, כדי לנסות לחפר שוחה להסתתר בתוכה, ובגדי השמאלית התאמצתי לעצר את שטף הדם. נכשלתי פעמים... חשתי חסר אונים. יאוש החל לזחל ללבי. פתאום שמעתי בתוכי קול: "זיאמה, זאג עפעס [=אמר משהו]... התפלל... זה הזמן... אבל מיד קם קול שני: "זיאמה, אל תהיה צבוע... מגיל שבע-עשרה הפנית לו ערף וחדלת מלהניח תפילין, וכעת כשאתה זקוק לו אתה נזכר להתפלל אליו?". לא התפללתי.

"מבין אתה?", סיים שר החנוכה, 'אינני חוזר בתשובה. רחוק אני מכן. ובכל-זאת, חשוב לי שהנער ידע, שיכיר. הלוא אני למדתי ב"חדר" ובישיבה, ולפחות ידעתי. הם, הצעירים, אינם יודעים מאומה!".

"זלמן ארן סיים את דבריו ובחדר השתררה שתיקה. לאחר רגע אמרתי לו: אדוני, רצוני לספר לך ספור אישי.

"זה היה עם פרוץ מבצע קדש, בשנת 1956. הייתי מפקד גדוד טנקים: בשעת ערב נצבתי

מערכי היהדות. שר החנוכה דאז, זלמן (זיאמה) ארן, השמיע דברים נוקבים, ולא הסתפק במס שפתיים אלא קרא למסד שעורי תודעה יהודית בכל בתי הספר הממלכתיים בארץ. ואכן, הרעיון קרם עור וגידים, גיסו תקציבים והוחל בהקנת תכניות.

"באותם ימים שמשתי קצין החנוכה הראשי בצה"ל. שר החנוכה זמן אותי לפגישה, ובמהלכה אמר בהתלהבות כי צה"ל הוא בית הספר הגדול ביותר בארץ ואני, קצין החנוכה הראשי, מנהלו. על כן עלי להכין מערך הרצאות בנושא תודעה יהודית, ומשרד החנוכה יתקצב זאת. המטרה היא, הוסיף ארן, שכל חיל ישרים בתוך שלוש שנים את שנות החסר שלו.

"נאומו הנרגש של שר החנוכה הותיר אותי משעשע. וכי שר החנוכה נעשה דתי? האמנם הגיל עושה את שלו, והאיש מתחיל לחשש מפני מתן החשבון בעולם האמת? השבתי לו בשאלה: 'הגם שאול בנביאים?..."

"שר החנוכה הישיר אלי את מבטו ואמר: 'אל תחשב שחזרתי בתשובה... אספר לך: בשנת 1917, בעת מלחמת העולם הראשונה, הייתי חיל בצבא הרוסי. יום אחד היינו בשדה קרב אכזרי, שנהפך למרחץ דמים נורא. היינו חשופים על אדמה חרושה, בלי מחסה ובלי מסתור, ולהקת מטוסי קרב גרמניים הפציצה אותנו. היינו כמו ברוזים במטוח.

"פתאום חשתי כאב חד מפלח את ירך שמאל שלי. קלוח דם פרץ מן הרגל. בידי

קוראים בענין

ספור הדורות

הרב ישראל-מאיר לאו היטיב את עניבתו, ישר את מגבעתו ונכנס לאולם אקדמית 'ון ליר' בירושלים, לקראת סימפוזיון בנושא הנער והזהות יהודית. הקהל כבר תפס את מקומו, ומולו ישב עמיתו לוחם, מר מרדכי (מורלה) בראון, אלוף-משנה במלואים וחבר כנסת לשעבר.

בעוד הרב מסדר במוחו את דבריו, העניקה רשות הדבור לבראון. "רצוני לחלק עמכם ארוע שארע לי באמצע שנות הששים", פתח ואמר. "הצטרפתי למסע של קבוצת ספורט ישראלית לברית-המועצות. באותם ימים זה היה ארוע יוצא דופן. יהודי מוסקבה התרגשו מאוד למראה בני עמם מישראל, וצפו לפגוש אותם בשבת בבית הכנסת.

"בתפלת שבת היה בית הכנסת מלא מפה אל פה. הספורטאים באו חבושי כפות, והתפלה החלה. ואז קרתה תקרית לא-נעימה. בקריאת התורה הזמן אחד הספורטאים לעלות לתורה, והתברר שהאיש לא ידע את ברכת העליה לתורה. אלה היו רגעים מביכים מאוד. השחקן חש בם ונכלם, והיהודים המקומיים הפתעו לראות יהודי מארץ ישראל שאינו יודע לעלות לתורה.

"הארוע חולל סערה בארץ. אישים רבים הביעו זעזוע לנכח נתוקו של הדור הצעיר

דמות מהפרשה

אלהן חנוכה

"אבא, אנחנו רוצים לצאת ללונה פרק!", בקשתי בתחנונים. "כן, בבקשה!", התחננה גם אחותי רותי, "לא היינו שם אף פעם!".

"אני מבקש מכם", אמר אבא בקול רגוע, "הפסיקו לבקש ממני ללכת ללונה פרק, כי אם תבקשו עוד פעם אחת...!" - מה יקרה? נדרכנו - "אם תבקשו עוד פעם אחת, אני אסכים!".

פרצנו בצחוק. "אז בודאי שנבקש שוב!", אמרתי וגם רותי הנהנה בראשה בהסכמה.

"מענין", אמר אבא. "דוקא בפרשת השבוע, ואתחנו, מספר שהשם אמר למשה שיפסיק להתחנון אליו להכנס לארץ, כי אם יתפלל עוד תפלה אחת השם יענה לבקשתו!".

"אז למה משה לא התפלל עוד פעם אחת?", תממהתי.

"הסבה היא", הסביר אבא, "כי השם אמר שאם משה יכנס לארץ ישראל, דור המדבר לא יקומו בתחית המתים לעתיד לבוא... משה רבנו העדיף להשאיר עם דורו, ובלבד שיזכו לגאולה!".

שתקנו, מהרהרים. איזו מסירות נפש של משה רבנו שהסכים לותר על הארץ בה חשק כל כך...

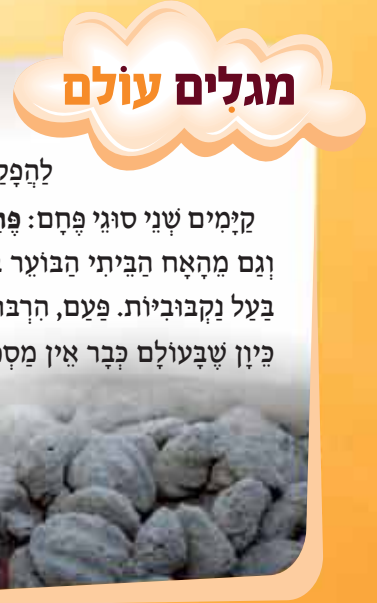
"הרבי מליובאוויטש מוסיף", המשיך אבא, "שרק למשה אמר השם לא להתפלל עוד, אולם כיום, עלינו להתפלל עוד ועוד בלי הפסק, עד שהגאולה תבוא!".

מגלים עולם

הפחם הוא אחד ממשאבי הטבע החשובים ביותר, המשמש להפקת אנרגיה.

קיימים שני סוגי פחם: פחם עץ - אותו אנו מכירים למשל, ממדורות הקומזיק ול"ג בעמר וגם מהאח הביתי הבוזר בחרף. כאשר עץ מתחמם או נשרף באפן חלקי, נוצר חומר שחר בעל נקבוביות. פעם, הרבו להשתמש בו בתור חומר להסקה אך כיום ממעטים בשמוש בו, כיון שבעולם כבר אין מספיק יערות... פחם אבן - הוא סלע אורגני חום או שחר הנמצא בעמק האדמה. איכותו נקבעת על פי כמות הפחמן שבו. פחם האבן משמש כחומר גלם בתעשיית הברזל והפלדה, ומפיקים ממנו מיני דלקים וכימיקלים.

את הפחם 'מוציאים' ממקום מחבואו, בבטן האדמה, במכרות הפחם הפזורות ברחבי העולם.

מחכימים ונהנים

למה רטון האיש

פעם באו שני אנשים אל המהר"ל מפרג לדין-תורה בתביעה כספית שנסבה סביב ארבעה זהובים. שמע הרב את טענותיהם ופסק לטובת אחד הצדדים. החל המפסיד בדין לרטון ואף השמיע בטוי לא מכבד כנגד הרב.

כשיצאו האנשים שאל אחד התלמידים את הרב: "לפני שבוע ימים בא איש זה, שהוא קצב במקצועו, לשאול על כשרותו של שור שגשחט עבורו, והרב פסק שהשור טורף ובכך גרם לו להפסיד חמשים זהובים. והנה, אז קבל את פסק-הדין בהכנעה ולא אמר מלה. ואלו עתה רטון ובזה את הרב בשביל ארבעה זהובים בלבד. הכיצד?!"

חיד הרב ואמר: "הוא אינו רטון בגלל שהוא הפסיד ארבעה זהובים, אלא בגלל שחברו זכה בהם..."